

کلستاز داخل کبدی بارداری یا (ICP)

کلستاز بارداری وضعیتی است که مایع صفرا به طور غیرعادی داخل پوست جمع می شوند. که این تجمع میتواند باعث خارش شود. این وضعیت به دلیل تاثیر هرمونهای بارداری بر عملکرد کیسه صفرا و کاهش یا توقف جریان صفرا بروز میکند. کیسه صفرا در بر دارنده صفراست که در کبد تولید می شود. و برای هضم چربی ها در بدن ضروری است.

اگر جریان صفرا متوقف یا کند شود اسیدهای صفراوی در کبد ایجا می شوند و در خون پخش میشوند. نقص در ترشح نمکهای صفراوی منجر به افزایش سطح سرمی اسیدهای صفراوی میشود. اسیدهای صفراوی در پوست رسوب کرده منجر به ایجا خارش میگردد.

عوامل زمینه ساز

۱) سابقه ششمنی یا فانوادگی کلستاز

۲) سابقه آسیب با بیماری کبدی مثل هپاتیت یا سیروز کبدی غیر الکلی

۳) حاملگی چند قلبوی (احتمال کلستاز در بارداری دو قلبوی به نسبت تک قلبوی ۵ برابر بیشتر است)

۴) بیماری سنگ صفرا

۵) ماه های سرد؛ در زمستان شایع تر است

۶) عوامل محیطی مثل کمبود سلنیوم یا ویتامین دی

۷) بالا بودن سن مادر (بالتر از ۳۵ سال)

۸) مولتی پاریتی (چند زایی)

تظاهرات بالینی و علایم

بیشتر علایم این بیماری در اواخر دهه دوم یا سوم بارداری خود را نشان میدهد

۱) خارش شدید بدون بثورات پوستی که اغلب در کل بدن وجود دارد ولی به طور معمول در ابتدا از کف دست و پا شروع میشود و هنگام شب شدیدتر است و ممکن است فراشعای ناشی از خاراندن پوست دیده شود.

۲) حالت تهوع

۳) کاهش اشتها

۴) درد یک چهارم سمت راست و بالای شکم

۵) بی خوابی فستگی مفرط و انحرادگی

۶) ادرار تیره - مدفوع روشن

۷) زردی

تشخیص:

برای تشخیص این بیماری اولین و مهمترین اقدام پس از معاینه فیزیکی و بررسی زردی و شرح حال بیمار تویز یک آزمایش خون

جهت بررسی عملکرد کبد و **SPGT ,SGOT ALP** میباشد.

عوارض جنینی

۱) افزایش احتمال مرگ جنین در رحم

۲) افزایش احتمال دفع مرفوع توسط جنین در رحم مادر

۳) افزایش احتمال زایمان زودرس

۴) دیسترس جنینی و سندرم زهر تنفسی در نوزاد

۵) فونریزی داخل جمعه جنین

۶) احتمال تولد نوزاد آسفیکسی (فنگی)

عوارض مادری

۱) خارش شدید

۲) بی خوابی مزمن

۳) افزایش احتمال فونریزی بعد از زایمان به علت کمبود ویتامین K

۴) افزایش میزان سزارین

تغذیه در دوران بارداری

برای کاهش خطر ابتلا به کلستاز و سایر مشکلات دوران بارداری پیروی از یک رژیم غذایی سالم و متعادل با مقدار زیاد میوه و سبزیجات اهمیت دارد.

۱) استفاده از آفیل و دانه ها

برنام خالق هستی بخش

مرکز آموزشی درمانی امام رضا

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

عنوان:

کلستاز بارداری

تهیه کنندگان: سحر مومن پور (کارشناس مامایی)

تاریخ تدوین: بهمن ۱۴۰۴

تاریخ بازنگری:

منبع: ویلیامز ۲۰۲۲ ویرایش ۲۶م

توصیه های کلی جهت کاهش علائم:

- ۱) پوشیدن لباس گشاد نفی
- ۲) دوش گرفتن با آب سرد
- ۳) استفاده از پتو و تشک با روکش نفی
- ۴) مرطوب نگه داشتن پوست
- ۵) عدم قرار گرفتن در معرض گرما
- ۶) عدم استفاده از پوشش و لباس در شب
- ۷) نوشیدن آب فراوان

- ۲) استفاده از گوشت کم چربی و ارگانیک (از ماهی سرخ شده و غذاهای دریای قلم دوری کنید)
- ۳) استفاده از لوبیا و سایر حبوبات (لوبیا فشنگ و حبوباتی مانند عدس و نفود منبع خوبی برای پروتئین هستند)
- ۴) نان سبوس دار مصرف کنید.
- ۵) روغن های سالم مثل روغن زیتون مصرف کنید.
- ۶) غلات کامل مثل برنج قهوه ای- نان سبوسدار- جو دو سر مصرف کنید.
- ۷) پرهیز از مصرف شکر و غذاهای تصفیه شده مانند نان سفید
- ۸) پرهیز از مصرف گوشت های فراوری شده (سوسیس و کالباس)
- ۹) پرهیز از مصرف محصولات لبنی پر چرب
- ۱۰) پرهیز از مصرف محصولات سویا
- ۱۱) پرهیز از مصرف غذاهای سرخ کرده و پر ادویه

درمان:

- هدف از درمان و دارو درمانی کاهش علائم آزاردهنده مادر و کاهش خطر مرگ و میر میباشد. که دارو درمانی هتما باید زیر نظر پزشک معالج باشد.
- ۱) استفاده از کرمهای نرم کننده موضعی (لوسیون کلامین)
 - ۲) اورسو داکسی کولیک اسید
 - ۳) آنتی هیستامین ها